

Nazwa zajęć: Etyka w zarządzaniu		Ethics in management	
Kierunek: Zarządzanie			Obowiązuje od roku ak. 2022/2023
Poziom: II st. magisterski		Profil: Praktyczny	
Semestr: 2		Punkty ECTS: 5	
Forma zaliczenia: Z - zaliczenie na ocenę		Zajęcia do wyboru: Nie	
Wykład 15 / 8		Projekt 15 / 8	
Ćwiczenia 15 / 8		Suma godzin: 45 / 24	
Specjalność:			
Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia: mgr Ewa Bielicka- Piesyk			
Opis zajęć: Przedmiot realizowany jest w kilku blokach tematycznych. Pierwszy z nich dotyczy miejsca etyki w naukach humanistycznych oraz ewolucji europejskich teorii etycznych, mających wpływ na jakość zarządzania. Drugi blok odnosi się do współczesnych uwarunkowań etyki w działalności gospodarczej. Trzeci blok zagadnień poświęcony jest budowaniu etycznej infrastruktury w organizacji w kontekście nowoczesnego zarządzania, CSR i standardów współczesnego biznesu opartego na wartościach etycznych oraz poszanowaniu praw człowieka. Na ćwiczeniach i zajęciach projektowych studenci mają możliwość przeniesienia wiedzy teoretycznej z zakresu budowania etycznej infrastruktury na praktyczne rozwiązania. Aktywna forma ćwiczeń i zajęć projektowych pozwoli studentom na kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji dotyczących etyki w zarządzaniu i przygotuje ich do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym. Będą przygotowani do identyfikowania wartości i postaw obecnych w organizacji, podejmowania decyzji w sytuacjach dylematów etycznych czy konfliktów interesów.			
Cele dydaktyczne:			
Przekazanie wiedzy oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji niezbędnych do podejmowania etycznych decyzji biznesowych.			
Przekazanie wiedzy na temat etycznych standardów zarządzania obecnych we współczesnych koncepcjach organizacji pracy i relacjach z interesariuszami.			
Doskonalenie umiejętności identyfikowania problemów etycznych w obszarze wyznaczania celów i sposobów ich realizacji oraz interpretacji skutków zachowań etycznych i nieetycznych w działalności gospodarczej			
Doskonalenie etycznego przywództwa przez zwiększanie wrażliwości na humanistyczne i etyczne wartości w zarządzaniu oraz dbałość o przestrzeganie zasad wynikających z powszechnej moralności i programów etycznych.			
Metody dydaktyczne:		Metody oceniania:	
MP1	wykład informacyjny	MS3	dyskusja dydaktyczna
MP2	praca ze źródłem drukowanym		MO1
MP3	praca ze źródłem elektronicznym		MO2
MC1	ćwiczenie praktyczne		MO3
MC2	projekt		
MS1	wykład problemowy		
MS2	metoda badawcza		
Wykład			
W1	Etyka biznesu jako dyscyplina humanistyczna. Ogólne zagadnienia dotyczące etyki w kontekście ewolucji poglądów na etykę zarządzania (podejście tradycyjne, humanitarne, afirmatywne)		
W2	Etyka w działalności gospodarczej i wynikające z niej powinności wobec interesariuszy w kontekście ewolucji europejskich teorii etycznych mających wpływ na współczesne zarządzanie		
W3	Wprowadzenie do etyki zarządzania w oparciu o międzynarodowe zalecenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej (Davos 1973, Okragły Stół w Coux 1994, Global Compact 1999, Standardy ISO 2 000, AA 1000, SA 8000, Dyrektywa 2014/95/UE		
W4	Rola i znaczenie poczucia bezpieczeństwa w organizacji. Etyczne vs. tradycyjne zarządzanie w kontekście etyki osobistej, motywacji pracowników, kultury organizacyjnej, efektywności pracy i etycznych zachowań		
W5	Uwarunkowania etyki w zarządzaniu (społeczne, biznesowe, prawne). Czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na cele etyki w zarządzaniu. Ocena możliwości i ograniczeń czynników kształtujących etyczne zachowania w organizacji.		
W6	Budowanie etycznej infrastruktury w organizacji w tym etapy i najważniejsze działania kompatybilne z misją i strategią firmy w tym wybór wartości firmowych, opracowanie dobrych praktyk w funkcjonalnych obszarach firmy.		
W7	Miejsce Kodeksu etycznego w etyce zarządzania w tym cele, zadania i inne czynniki wpływające na żywotność Kodeksu etycznego. Korzyści dla organizacji, menedżerów, pracowników i innych interesariuszy.		
W8	Rola i znaczenie kadry kierowniczej w budowaniu etyki w zarządzaniu. Wpływ osobowości i postaw etycznych menedżera na stan etycznego funkcjonowania pracowników.		
Ćwiczenia			
C1	Dylematy etyczne. Analiza mechanizmu podejmowania decyzji w sytuacji dylematów etycznych w oparciu o trójkąt nadużyć Donalda Cressey'a.		
C2	Wybrane nieetyczne zachowania w organizacji w oparciu o typologię zachowań mobbingowych Heinz'a Leyman'a.		
C3	Rola menedżera i organizacji w powstawaniu i przeciwdziałaniu zachowań mobbingowych. Omówienie przyczyn organizacyjnych powstawania zjawiska oraz zakresu odpowiedzialności prawnej firmy.		

C4	Warunki sprzyjające powstaniu konfliktu interesów. Prawidłowa identyfikacja zjawiska w oparciu o typologię koła Ch.Moore'a.
C5	Pojęcie konfliktu interesu wg.OECD. Propozycje oświadczeń, metod sprawdzania sygnałów ostrzegawczych i ich wiarygodności.
C6	Dyskryminacja i korupcja w organizacji. Przyczyny i sposoby niwelacji negatywnych zjawisk w organizacji.
C7	Kompatybilność i spójność standardów etycznych na poziomie osobowym, instytucjonalnym, kulturowym i relacji społecznym.

Projekt

P1	Omówienie organizacji i wymagań dotyczących zajęć realizowanych w formie projektu.
P2	Wartości firmowe jako punkt wyjścia w budowaniu etycznej infrastruktury w organizacji. Przygotowanie badań ankietowych w projekcie z uwzględnieniem czynników kulturowych wpływających na definiowanie i rozumienie wartości etycznych.
P3	Metoda ankietowa określenia wpływu i znaczenia poszczególnych interesariuszy kodeksu etycznego
P4	Kodeks etyczny w etyce zarządzania w tym jego: spójność ze strategią firmy, etapy budowy w organizacji, cele, zadania i zawartość
P5	Konieczność uwzględnienia w Kodeksie etycznym zakresu odpowiedzialności wobec poszczególnych interesariuszy (prawnej, ekonomicznej i etycznej)
P6	Znaczenie zapisów dotyczących zasad zgłaszania nieprawidłowości oraz przestrzegania kodeksu etycznego w organizacji.
P7	Zysk organizacji, pracowników i kadry kierowniczej w ocenie studentów /wykonawców projektów
P8	Podsumowanie i prezentacja prac projektowych.

Literatura podstawowa

1	Adamczyk J., Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw, Teoria i praktyka, PWE, Warszawa 2009
2	Rybak M., Etyka menedżera-społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw, PWN 2011
3	Gasparski W., Programy etyczne firm i ich projektowanie, Wyd Annales 2001, nr 4

Literatura uzupełniająca

1	Gasparski W., (red), Ku obywatelskiej Rzeczypospolitej gospodarczej, Poltext, Warszawa 2010
2	Oleksyn T., Kultura i etyka zarządzania, Wyd.Difin, 2021
3	Gasparski W., Biznes, etyka, odpowiedzialność, PWN, 2018
4	Gasparski W., Lewicka-Strzałecka A, Rok B, Szulcewski G. Rola i znaczenie programów i kodeksów etycznych, www. wspiz.pl/cebi

Źródła dodatkowe

1	Kodeks etyki dla przedsiębiorców: https://kig.pl/wp-content/uploads/2016/09/Kodeks-etyki-dla-przedsi%C4%99biorc%C3%B3w.pdf
2	Kodeks etyczny PGN i G https://pgnig.pl/reports/raportspoleczny2012/assets/content/PGNiG_KodeksEtyki_2013.pdf
3	Kodeks etyczny Coca Cola-HBC-Polska file:///C:/Users/Ewa/Downloads/Kodeks-Etyki-w-Biznesie-Coca%E2%80%91Cola-HBC-Polska.pdf
4	Kodeks etyczny Kodeks GK PKP Energetyka file:///C:/Users/Ewa/Downloads/Kodeks_Etyki_w_GK_PKP_Energetyka.pdf
5	Kodeks etyki grupy kapitałowej Polimex Mostostal https://www.polimex-mostostal.pl/sites/default/files/pliki/kodeks.pdf

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie min. 50% łącznej punktacji z testu końcowego oraz pozytywnej oceny z pracy projektowej. Ocena końcowa może zostać podniesiona o pół stopnia ze względu na aktywność w trakcie zajęć.

Przykłady pytań zaliczeniowych

Co jest przedmiotem refleksji współczesnej etyki? a) wybory zachowań ludzkich b) wartości c) doktryny etyczne i poglądy moralne d) normy i oceny etyczne
 Etyka zawodowa sprzyja: a) rozwojowi dobra wspólnego całego rodzaju ludzkiego b) zaufaniu społeczeństwa do przedstawicieli określonego zawodu c) wzmocnieniu poczucia obowiązku zawodowego

Obciążenie pracą studenta

Studia stacjonarne/niestacjonarne

Forma pracy studenta	Wykład		Ćwiczenia		Projekt		Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	15 g	8 g	15 g	8 g	15 g	8 g	45 g	24 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	15 g	20 g					15 g	20 g
Przygotowanie się do zajęć			5 g	8 g	5 g	8 g	10 g	16 g
Przygotowanie się do kolokwium	15 g	20 g	5 g	5 g			20 g	25 g
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań			15 g	15 g			15 g	15 g
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń								
Przygotowanie projektu / pracy					20 g	25 g	20 g	25 g
Przygotowanie się i udział w egzaminie	45 g	48 g	40 g	36 g	40 g	41 g	125 g	125 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia			Metody dydaktyczne	M. oceniania
zna poszerzoną terminologię stosowaną w zakresie zagadnień dotyczących etyki w zarządzaniu; rozumie jej źródła oraz jej powiązania z innymi dyscyplinami	K_W01	W1-W8	C1 C2 C4		MP1, MP2, MC1, MS1, MS3	MO1, MO3
zna i rozumie etyczne dylematy współczesnego zarządzania organizacjami	K_W02	W1-W8	C3 C4 C7		MP1, MP2, MC1, MS1, MS3	MO1, MO3

posiada wiedzę na temat wartości osobowych pracowników w organizacji	K_W03	W2 W3 W5 W6 C1 C3 C7	MP1, MP2, MC1, MS1, MS3	MO1, MO3
posiada wiedzę na temat wartości osobowych pracowników w organizacji	K_W05	W4 W8 C2 C3 C7 P2 P3	MP1, MP2, MP3, MC1, MC2, MS1, MS2, MS3	MO1, MO2, MO3
posiada wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań z zakresu wartości w organizacji oraz kluczowych interesariuszy	K_W06	P1-P6	MP3, MC2, MS2,MS3,	MO2
ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych w zarządzaniu	K_W07	W1-W8 C1-C7 P5 P7	MP1, MP2, MP3, MC1, MC2, MS1, MS2, MS3	MO1, MO2, MO3
potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną do analizy konkretnych problemów etycznych w obszarze zarządzania	K_U01	C1-C7 P2-P7	MP2, MP3, MC1, MC2, MS2, MS3	MO2, MO3
potrafi odpowiednio dobierać źródła informacji na temat etycznych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych wybranych organizacji	K_U02	P2-P7	MP3, MC2, MS2,MS3,	MO2
potrafi przystosować wybrane metody i narzędzia badawcze służące identyfikacji wartości w organizacji	K_U04	P2-P3	MP3, MC2, MS2,MS3,	MO2
posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na prowadzenie prostych badań empirycznych dotyczących wartości w organizacji	K_U05	P2-P4	MP3, MC2, MS2,MS3,	MO2
potrafi posługiwać się normami etycznymi w procesie podejmowania decyzji menedżerskich	K_U07	W2 C1-C7 P5	MP1, MP2, MP3, MC1, MC2, MS1, MS2, MS3	MO1, MO2, MO3
jest przygotowany do zespołowego wykonania pracy projektowej	K_U13	P1-P7	MP3, MC2, MS2,MS3,	MO2
wykazuje aktywność i wytrwałość w realizacji projektu grupowego	K_K04	P2-P7	MP3, MC2, MS2,MS3,	MO2
ma przekonanie o konieczności przestrzegania zasad etyki menedżerskiej oraz społecznej odpowiedzialności organizacji	K_K07	W1-W8 C1-C7 P1-P7	MP1, MP2, MP3, MC1, MC2, MS1, MS2, MS3	MO1, MO2, MO3
dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań zgodnych z zasadami etyki	K_K08	W1-W8 C1-C7 P1-P7	MP1, MP2, MP3, MC1, MC2, MS1, MS2, MS3	MO1, MO2, MO3